

**§ 95**

Diariennr: 2016UTN/0230

**Nya riktlinjer för annat sätt att fullgöra skolplikten****Beslut**

1. Riktlinjer för annat sätt att fullgöra skolplikten antas.
2. Nämnden rekommenderar förvaltningen att ta hänsyn till (S) redaktionella förslag till nästa revidering av ärendet. Denna revidering ska genomföras under våren 2017.

**Beslutsnivå**

Utbildningsnämnden

**Ärendebeskrivning**

Skolplikten fullgörs vanligtvis i den skola som vårdnadshavaren valt för sitt barn. Skollagen (2010:800) ger ett visst utrymme för att under en begränsad tid medge att skolplikten fullgörs på annat sätt.

Bestämmelser om annat sätt att fullgöra skolplikten finns i skollagen 24 kap. 23-24§§. För att kunna bli beviljad att fullgöra skolplikt på annat sätt ska tre kriterier vara uppfyllda.

1. Verksamheten ska framstå som ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står barnet till buds enligt föreskrifter i skollagen.
2. Kommunens insyn i den alternativa verksamheten ska tillgodoses.
3. Beviljande av skolplikt på annat sätt kan ske om synnerliga skäl föreligger.

Beslut om beviljande ska ske restriktivt och kan lämnas för upp till ett år isänder.

**Förslag till förändringar**

En översyn av riktlinjerna har genomförts utifrån gällande praxis och förarbetena (prop. 2009/10:165 s 523) och följande centrala förändringar föreslås:

Borttaget:

- Skrivningen om att rektor för elevens grundplaceringsskola genomför en bedömning av den alternativa utbildningen tas bort. I enlighet med utarbetad praxis genomförs denna bedömning på central förvaltning.

- Begränsningen om att beviljandet främst kan komma att gälla elever i årskurs 1-3 tas bort.

Nya skrivningar:

- I enlighet med förarbetena föreslås att skrivningen ”Bedömning om synnerliga skäl föreligger ska utgå från elevens intresse” förs in.
- Vårdnadshavarna föreslås ansvara för att den skola eleven är inskriven på (hemskola) erhåller redogörelse över elevens resultat och hur verksamheten i övrigt faller ut.
- Elevens hemskola erhåller hel skolpeng under den tid eleven fullgör sin skolplikt på annat sätt.

Riktlinjerna har med anledning av återremitteringen förtydligats under rubrikerna Bestämmelser, Bedömning och Uppföljning. Rubriken Bestämmelser är ny.

## Yrkanden

Alliansen yrkar bifall till förvaltningens förslag med följande komplettering:

”Rekommenderar förvaltningen att ta hänsyn till (S) redaktionella förslag till nästa revidering av ärendet. Denna revidering ska genomföras under våren 2017.”

Socialdemokraterna yrkar att riktlinjer för annat sätt att fullgöra skolplikten antas med följande komplettering:

Att texten under punkt 1, Bedömning, stycke två ändras:

*Vårdnadshavaren ska även visa på vilket sätt den alternativa skolgången kommer att främja elevens sociala träning.*

Att texten under punkt 2, Uppföljning ändras på följande sätt:

Den skola eleven är inskriven på (hemskolan) ansvarar för uppföljning av elevens resultat och hur verksamheten i övrigt faller ut under beviljandets giltighetstid. Vårdnadshavaren ansvarar för att elevens hemskola erhåller redogörelse över elevens alternativa utbildning *två ggr per termin eller för den perioden beviljandet avser.*

*Om vårdnadshavaren inte uppfyller sin skyldighet att redogöra för elevens alternativa utbildning och hemskolan inte heller på annat sätt ges möjlighet till insyn, ska beviljandet omedelbart återkallas. Rektor ansvarar för att det kommer till nämndens kännedom om förutsättningarna för beviljandet har ändrats.*

Vänsterpartiet yrkar bifall till socialdemokraternas yrkande.

Allan Sooman (L) yrkar avslag på socialdemokraternas yrkande.

## Beslutsordning

Ordföranden ställer proposition om nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag eller enligt socialdemokraternas yrkande och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordföranden ställer proposition om nämnden beslutar enligt alliansens tilläggsyrkande eller enligt socialdemokraternas tilläggsyrkande och finner att nämnden beslutar enligt alliansens tilläggsyrkande.

## Reservationer och protokollsanteckningar

Socialdemokraterna (S) lämnar följande protokollsanteckning:

”Ärendet var uppe redan vid nämndens möte 2016-10-13. I sak hade vi redan då inte något att erinra mot förslaget till nya riktlinjer. Däremot såg vi att det fanns en stor förbättringspotential vad avser den språkliga behandlingen. Vi gav exempel på märkliga och felaktiga formuleringar och vi gav förslag på hur produkten skulle kunna förbättras i språkligt hänseende. Skälet till denna vår aktivitet är att vi är av den meningen att skriftliga dokument som en offentlig institution producerar ska vara korrekta och av god kvalitet. Detta för att underlätta för medborgarna att förstå den många gånger svårtillgängliga materia som hanteras i kommunala dokument. Dessutom bör en organisation som har som en av sina viktigaste uppgifter att bibringa barn och ungdomar förmågan att uttrycka sig på ett bra sätt i skrift vara ett föredöme i detta hänseende. Våra invändningar tog uppenbarligen skruv eftersom nämndens ordförande då föreslog att ärendet skulle återremitteras med syfte att hyfsa den språkliga behandlingen.

När ärendet nu kom tillbaks hade något av våra förbättringsförslag beaktats samtidigt som ett nytt avsnitt, Bestämmelser, lagts till. I det nya stycket ges information som inte är korrekt/fullständig samtidigt som avsnittet avhandlar saker som inte har något med bestämmelser att göra. Vi föreslog därför en ny återremiss eftersom vi inte såg någon fara i dröjsmål, men detta motsatte sig majoriteten. I sak höll emellertid majoriteten med oss och de yrkade därför på att dokumentet skulle ses över i språkligt hänseende där en ny godtagbar version ska presenteras under våren 2017. Ett yrkande som vi självfallet ställde oss bakom.

När det gäller dokumentet i sig vill vi här ge några tips inför det fortsatta arbetet med att få fason på den språkliga behandlingen.

Man har lagt till ett nytt avsnitt med rubriken ”**Bestämmelser**”. Här sägs det att nämnden kan bevilja en elev att fullgöra skolplikten på annat sätt än vad som anges i skollagen. Denna uppgift är felaktig eftersom en sökande ska (vår understrykning) medges rätt att fullgöra skolplikten på annat sätt än enligt skollagen om vissa förutsättningar är uppfyllda. När det

## VÄRMDÖ KOMMUN

## SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Utbildningsnämnden

2016-11-10

gäller kriterierna för att man ska beviljas att fullgöra skolplikten på annat sätt än enligt skollagen kan det rekommenderas att ordagrant citera lagen i de fall man har svårt att på annat sätt redogöra för lagens innehåll, vilket här är fallet. Upplysningen om att samtliga förutsättningar ska vara uppfyllda kan med fördel separeras från upplysningen om att beviljande kan lämnas för upp till ett år i sänder. Vad avser sista stycket i avsnittet ”Bestämmelser” har det som där sägs inte något med bestämmelser att göra utan är endast en beskrivning av vad en sökande har att göra. Styckets rätta plats är under avsnittet ”Ansökan”, vilket avsnitt med fördel kan lyftas upp som avsnitt nummer två. Då åstadkoms en bättre kronologisk ordning bland avsnitten, först undersöker man vad som gäller i avsnittet Bestämmelser. Om detta stämmer in på ens förhållanden får man sedan i avsnittet ”Ansökan” upplysning om vad man som sökande har att göra. I de efterföljande avsnitten beskrivs sedan den kommunala hanteringen med mera. En tydligare textmässig beskrivning av vad en vårdnadshavare har att prestera enligt detta stycke kan vara att ”...i ansökan inkomma med en beskrivning av den alternativa etc”.

Under rubriken ”**Bedömning**” sägs det i andra punkten andra meningen att ”... den alternativa utbildningen även ska visa ...”. Här torde det enbart vara fråga om fysiska personer och då är det denne, det vill säga vårdnadshavaren, som ska ”visa på vilket sätt den alternativa utbildningen kommer att främja elevens sociala träning”. En utbildning i sig kan nämligen inte visa på något alls. Förutsatt att ordet samhällsliv inte återfinns i relevant lagstiftning bör målet för elevens sociala träning antingen omformuleras eller utgå, som texten nu lyder framstår den endast som ”flummig”.

Vad slutligen avser avsnittet ”**Uppföljning**” framgår det av första stycket att ”Den skola eleven är inskriven på (hemskolan) ansvarar för uppföljning... ” och att ”Vårdnadshavaren ansvarar för att elevens hemskola erhåller redogörelse för elevens alternativa utbildning 2 ggr per termin eller motsvarande period” (vår understrykning). Här bör den understrukna texten, enligt muntlig upplysning av tjänsteman vid mötet 2016-11-10, i förtydligande syfte ändras till ”för den tidsperiod beviljandet avser”. När det gäller avsnittets andra stycke får man intrycket av att det är någon fristående person/avdelning som sitter och bedömer om den skola eleven är inskriven på inte ges möjlighet till insyn. Så är det ju inte utan det är den skola som eleven är inskriven på som ska göra denna bedömning. Denna förvirrande text bör tas bort. I protokollsanteckning till ärendets hantering vid oktobermötet föreslog vi att texten i detta stycke skulle inledas med ”Om vårdnadshavaren inte uppfyller sin skyldighet att redogöra för elevens alternativa utbildning och hemskolan inte heller på annat sätt ges möjlighet till insyn.....”. Med denna skrivning görs en direkt koppling till avsnittets första stycke såtillvida att man kopplar till den som är ansvarig för att elevens hemskola erhåller sådana upplysningar som är nödvändiga för en meningsfull uppföljning, vårdnadshavaren, och vad som blir konsekvenserna av om denne inte uppfyller sina skyldigheter.

## VÄRMDÖ KOMMUN

## SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Utbildningsnämnden

2016-11-10

---

Sammanfattningsvis finns det en stor förbättringspotential vad avser Värmdö kommuns språkliga behandling av de skrivelser organisationen producerar. Många organisationer har förstått vikten av att skrivelser ska vara korrekta och lätta att förstå och har i detta syfte särskild personal anställd som har som arbetsuppgift att bibringa sina kolleger förbättrade färdigheter i detta hänseende. Vi anser att Värmdö kommun bör överväga att inrätta en sådan funktion. De av oss givna förbättringsförslagen är givetvis inte det enda sättet att få till en bra text men kan utgöra en utgångspunkt i detta arbete.”

**Sändlista för beslutsexpediering**

Författningssamlingen

Gruppchef placeringsteamet